

На основу члана 62. став 1. тачка 15) Закона о националним савјетима националних мањина („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 20/14 - УС, 55/14 и 47/18),

Републичка изборна комисија, на сједници одржаној 5. септембра 2022. године, донијела је

У П У Т С Т В О

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НЕПОСРЕДНИХ ИЗБОРА ЗА ЧЛАНОВЕ НАЦИОНАЛНИХ САВЈЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује поступак спровођења непосредних избора за чланове националних савјета националних мањина (у даљем тексту: избори).

II. ОРГАНИ И ТИЈЕЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 2.

Органи за спровођење избора су Републичка изборна комисија и бирачки одбори.

Републичка изборна комисија

Члан 3.

(1) Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) обавља послове који су одређени Законом о националним савјетима националних мањина и овим упутством.

(2) Комисија може да овласти свог члана или замјеника члана (у даљем тексту: координатор) да у управном округу и граду Београду обавља у име Комисије поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања.

Радна тијела Комисије

Члан 4.

(1) За пружање техничке помоћи у организовању избора, Комисија образује радна тијела Комисије (у даљем тексту: радна тијела).

(2) Радно тијело се образује за територију једне или више јединица локалне самоуправе, као и за територију једне или више градских општина града Београда.

(3) Радна тијела нису органи за спровођење избора, већ искључиво обављају послове који су предвиђени овим упутством.

(4) Радна тијела:

1) старају се о уређењу бирачких мјеста;

2) примају изборни материјал од координатора и предају га бирачким одборима прије гласања;

3) преузимају изборни материјал од бирачких одбора после гласања и предају га координаторима;

4) пружају подршку бирачким одборима на спровођењу гласања на дан избора;

5) обављају и друге послове у складу са овим упутством и посебним актима Комисије.

Састав радног тијела

Члан 5.

(1) Радно тијело чине чланови именовани на предлог начелника општинске/градске управе односно начелника општинског/градског органа управе надлежног за изборне послове и начелника органа управе градске општине града Београда (у даљем тексту: начелник управе) из реда лица са високим образовањем запослених у јавном сектору (државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, установе, јавна предузећа). Приликом предлагања кандидата за чланове радних тијела, предност треба дати лицима уписаним у посебне бирачке спискове националних мањина која имају високо образовање у области правних наука и искуство у спровођењу избора.

(2) Ако се радно тијело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има до десет бирачких мјеста, радно тијело има три члана.

(3) Ако се радно тијело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има од десет до 20 бирачких мјеста, радно тијело има пет чланова.

(4) Ако се радно тијело образује за територију једне јединице локалне самоуправе која има преко 20 бирачких мјеста, радно тијело има седам чланова.

(5) Ако се радно тијело образује за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, радно тијело има онолико чланова колико јединица локалне самоуправе, односно градских општина обухвата, који се именују на предлог начелника управе сваке од обухваћених јединица локалне самоуправе односно градских општина.

(6) У састав радног тијела улази и начелник управе.

(7) Ако се радно тијело образује за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, у састав радног тијела улазе начелници управе тих јединица локалне самоуправе, односно градских општина.

(8) Уколико начелник управе није у могућности да обавља дужности члана радног тијела, у радно тијело улази његов замјеник. Уколико ни замјеник начелника управе није у могућности да обавља дужности члана радног тијела, начелник управе ће у састав радног тијела предложити лице запослено у општинској/градској управи које испуњава услове из става 1. овог члана.

(9) Начелник управе обезбјеђује услове за рад радног тијела и координира његов рад.

(10) Рад радног тијела образованог за територију више јединица локалне самоуправе, односно више градских општина града Београда, координира начелник управе јединице локалне самоуправе, односно градске општине са највећим бројем бирача уписаних у посебне бирачке спискове националних мањина.

Члан 6.

Комисија посебним актом утврђује број, састав и подручје рада радних тијела, најкасније 30 дана прије дана одржавања избора.

Члан 7.

(1) Предлоге за именовање чланова радних тијела, начелници управа подnose Комисији у року од пет дана од дана доношења одлуке из члана 6. овог упутства.

(2) Предлог за именовање треба да садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), занимање, мјесто и адресу пребивалишта, број мобилног телефона за контакт и адресу за пријем електронске поште.

(3) Координатор је овлашћен да предложи измјену предлога начелника управе за именовање члана радног тијела, при чему је дужан да такав предлог образложи.

(4) Ако начелник управе благовремено не предложи неког члана радног тијела, Комисија ће за члана радног тијела именовати лице одговарајуће за вршење ове дужности.

(5) Комисија образује радна тијела најкасније 20 дана прије дана одржавања избора.

Састав бирачког одбора

Члан 8.

(1) Бирачки одбор чине предсједник, четири члана и њихови замјеници, именовани на предлог начелника управе.

(2) За предсједника бирачког одбора и замјеника предсједника бирачког одбора именују се лица запослена у јавном сектору (државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, установе, јавна предузећа).

(3) Приликом предлагања предсједника, замјеника предсједника, чланова и замјеника чланова бирачких одбора, предност треба дати лицима уписаним у посебне бирачке спискове националних мањина.

(4) Приликом предлагања предсједника бирачког одбора, предност треба дати лицу које има високо образовање и искуство у спровођењу избора.

(5) Приликом предлагања лица у бирачке одборе, начелници управа треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да укључе особе са инвалидитетом у спровођење изборног поступка.

Члан 9.

(1) Предсједнике, замјенике предсједника, чланове и замјенике чланова бирачких одбора именује Комисија.

(2) Рјешење о образовању бирачких одбора и именовању предсједника и чланова бирачких одбора и њихових замјеника Комисија доноси најкасније десет дана прије дана одржавања избора.

Члан 10.

(1) Предлог за именовање лица у бирачке одборе начелници управа достављају Комисији најкасније 15 дана прије дана одржавања избора.

(2) У предлогу за именовање наводе се сљедећи подаци о предложеним лицима: име и презиме, ЈМБГ, мјесто и адресу пребивалишта, број мобилног телефона и адресу за пријем електронске поште.

(3) Координатор је овлашћен да предложи измјену предлога начелника управе за именовање лица у бирачке одборе, при чему је дужан да такав предлог образложи.

(4) Ако начелник управе благовремено не предложи неко лице у бирачки одбор, Комисија ће у бирачки одбор именовати лице одговарајуће за вршење дужности у бирачком одбору.

Законска ограничења

Члан 11.

(1) Једно лице може да буде именовано само у један орган за спровођење избора.

(2) У бирачки одбор не може да буде предложено односно именовано лице које је члан националног савјета односно кандидат за члана националног савјета.

(3) Приликом предлагања именовања и замјене лица у бирачком одбору, начелник управе је дужан да пази на законска ограничења у погледу чланства у бирачком одбору.

Промјена лица у бирачком одбору

Члан 12.

(1) Промјена лица именованог у бирачки одбор, на предлог надлежног начелника управе, врши се најкасније три дана прије дана одржавања избора.

(2) Изузетно, предсједник и замјеник предсједника бирачког одбора могу се промијенити најкасније до отварања бирачког мјеста ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

(3) До предаје изборног материјала радним тијелима промјену лица у бирачком одбору врши Комисија, а након предаје координатор.

III. ПОДНОШЕЊЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ

Ко може да поднесе изборну листу

Члан 13.

Изборну листу кандидата за чланове националног савјета (у даљем тексту: изборна листа) може поднијети: група бирача уписаних у посебан бирачки списак националне мањине, удружење чији се циљеви остварују у области заштите права националне мањине чији се национални савјет бира и регистрована политичка странка националне мањине чији се национални савјет бира (у даљем тексту: предлагач изборне листе).

Група бирача као предлагач изборне листе

Члан 14.

(1) Групу бирача образују најмање три бирача уписана у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира.

(2) Група бирача образује се писменим споразумом овјереним код органа надлежног за овјеру потписа у складу са законом којим се уређује овјеравање потписа.

(3) Споразум о образовању групе бирача обавезно садржи:

1) циљеве образовања групе бирача тј. навод да се група бирача образује ради учешћа на расписаним непосредним изборима за чланове националног савјета националне мањине;

2) податке о лицима која су је образовала (име и презиме, ЈМБГ и мјесто и адресу пребивалишта, наведени према подацима из личне карте);

3) лице које је из реда групе бирача одређено да заступа групу бирача;

4) назив групе бирача, који на почетку мора да садржи ознаку „Група бирача“;

5) назив изборне листе која се подноси (који обухвата и носиоца изборне листе, ако је одређен);

6) датум закључења споразума.

(4) Споразум о образовању групе бирача мора да буде закључен и овјерен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а прије почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

(5) Споразум о образовању групе бирача сачињава се на српском језику, ћириличким писмом, а може да се сачини и на језику и писму националне мањине, тако што би сваки члан споразума садржао прво текст на српском језику и ћириличким писмом, а испод тај текст наведен на језику и писму националне мањине.

(6) Изборну листу у име групе бирача подноси лице одређено да заступа групу бирача, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Удружење као предлагач изборне листе

Члан 15.

Изборну листу у име удружења подноси заступник удружења уписан у Регистар удружења, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Политичка странка националне мањине као предлагач изборне листе

Члан 16.

Изборну листу у име политичке странке националне мањине подноси заступник политичке странке уписан у Регистар политичких странака, или лице које он за то овласти, на обрасцу који прописује Комисија.

Положај лица које је овлашћено за подношење изборне листе

Члан 17.

Лице које је овлашћено да поднесе изборну листу, овлашћено је и да у име предлагача изборне листе врши све друге радње у изборима, осим ако предлагач изборне листе друкчије не одреди и о томе писмено обавијести Комисију.

Рок за подношење изборне листе

Члан 18.

Изборна листа подноси се најкасније 15 дана прије дана одржавања избора.

Начин и вријеме подношења изборне листе

Члан 19.

(1) Изборна листа се подноси непосредно Комисији у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

(2) Изборна листа се може поднијети сваког радног дана, у времену од 9,00 до 17,00 часова, осим посљедњег дана за подношење изборне листе, када се може поднијети до 24,00 часа. Подношење изборне листе треба најавити претходног дана до 17,00 часова, електронском поштом на адресу рик@парламент.рс.

(3) Изузетно, изборна листа се може поднијети и у дане викенда, у ком случају се подношење најављује у петак до 17,00 часова, с тим да ће вријеме подношења одредити предсједник Комисије. Приликом одређивања времена подношења изборне листе обавезно се поштује редосљед пријављивања подношења изборних листа.

Садржина изборне листе

Члан 20.

(1) Изборна листа подноси се на обрасцу који прописује Комисија, у писменој и електронској форми (ЦД, ДВД или УСБ).

(2) Садржина изборне листе у писменој форми и изборне листе у електронској форми мора бити истовјетна.

(3) Изборна листа садржи:

- 1) назив предлагача изборне листе;
- 2) назив изборне листе, који може да садржи и име и презиме неког лица (носилац изборне листе);
- 3) податке о свим кандидатима за чланове националног савјета (редни број на изборној листи, име и презиме, ЈМБГ, занимање, мјесто и адресу пребивалишта кандидата);
- 4) име, презиме, ЈМБГ, мјесто и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси изборну листу.

(4) На изборној листи мора да се налази најмање једна трећина кандидата од броја чланова националног савјета који се бира, а највише онолико кандидата колико се чланова националног савјета бира.

(5) Кандидат може бити само оно лице које је уписано у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира.

(6) Име и презиме кандидата наводе се у изборној листи према српском правопису и ћириличким писмом, а могу да буду наведени и према правопису и писму националне мањине, при чему редосљед одређује предлагач изборне листе.

(7) На изборној листи међу свака три кандидата по редосљеду на изборној листи (прва три мјеста, друга три мјеста и тако до краја листе) мора да буде најмање по један кандидат – припадник оног пола који је мање заступљен на изборној листи.

(8) Ако изборна листа не испуњава садржинске услове из овог члана, сматраће се да садржи недостатке за проглашење.

Назив предлагача изборне листе

Члан 21.

(1) Ако изборну листу подноси група бирача, дужна је да у изборној листи и у свим осталим изборним документима као назив предлагача наведе свој назив из споразума о образовању групе бирача. Назив групе бирача мора да на почетку садржи ознаку „Група бирача“ и не може да садржи речи „странка“ или „удружење“ ни у једном падежу, нити назив регистроване политичке странке или регистрованог удружења.

(2) Ако изборну листу подноси удружење, дужно је да у изборној листи свој назив као предлагача изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији удружења.

(3) Ако изборну листу подноси политичка странка националне мањине, дужна је да у изборној листи свој назив као предлагача изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији политичке странке.

Назив изборне листе

Члан 22.

(1) Изборна листа има назив који одређује предлагач изборне листе.

(2) Ако изборну листу предлаже група бирача, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању групе бирача. Назив

изборне листе групе бирача не може да садржи речи „удружење“ и „странка“ ни у једном падежу, нити назив регистрованог удружења или регистроване политичке странке.

(3) Ако изборну листу предлаже удружење, назив изборне листе може да садржи назив удружења, који се наводи према називу удружења из акта о његовој регистрацији.

(4) Ако изборну листу предлаже политичка странка националне мањине, назив изборне листе мора да садржи назив политичке странке из акта о њеној регистрацији.

(5) Назив изборне листе коју предлаже група бирача или удружење не може да упућује на назив цркве и верске заједнице.

(6) У назив изборне листе може се укључити и име и презиме једног лица (носилац изборне листе), уз његову писмену сагласност, дату на обрасцу који прописује Комисија.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, сматраће се да је лице тиме што је потписало изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе или споразум о образовању групе бирача дало сагласност и да се његово име употреби у називу изборне листе.

(8) Назив изборне листе може уз име носиоца изборне листе да садржи његов надимак или општепознати псеудоним.

(9) Носилац изборне листе може, али не мора бити кандидат за члана националног савјета на тој изборној листи.

(10) Исто лице не може бити носилац двају изборних листа, нити може бити носилац једне изборне листе, а кандидат за члана националног савјета на другој изборној листи.

(11) Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

(12) Назив изборне листе наводи се на српском језику и ћириличким писмом, а може се навести и на језику и писму националне мањине.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 23.

(1) Уз изборну листу прилаже се сљедећа документација:

1) изјава сваког кандидата да прихвата кандидатуру за члана националног савјета, на обрасцу који прописује Комисија и који садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, мјесто и адресу пребивалишта, овјерена код јавног билежника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима гдје нису именовани јавни билежници и код основног суда, судске јединице или пријемне канцеларије основног суда;

2) сагласност носиоца изборне листе да буде носилац изборне листе, на обрасцу који прописује Комисија а који садржи његово име, презиме, ЈМБГ, мјесто и адресу пребивалишта, ако назив изборне листе садржи име и презиме тог физичког лица и ако он није потписао изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе или споразум о образовању групе бирача;

3) овлашћење лица које је предлагач овластио да поднесе изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија а који садржи име, презиме, ЈМБГ, мјесто и адресу пребивалишта лица које се овлашћује, ако изборну листу не подноси заступник групе бирача, удружења или политичке странке националне мањине;

4) изјаве бирача да подржавају изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија и који садржи име, презиме, ЈМБГ, мјесто и адресу пребивалишта за сваког бирача, овјерене прије истека рока за подношење изборне листе код јавног билежника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима гдје нису именовани јавни билежници и код основног суда, судске јединице или пријемне канцеларије основног суда;

5) списак бирача који подржавају изборну листу, израђен у писменом и електронском облику (ЦД, ДВД или УСБ), тако да списак у оба облика буде истовјетан, а који потписује лице које подноси изборну листу, на обрасцу који прописује Комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о овјеритељу који је овјерио потпис на изјави;

6) овјерен споразум о образовању групе бирача, ако изборну листу предлаже група бирача;

7) овјерена копија статута удружења достављеног Агенцији за привредне регистре, ако изборну листу предлаже удружење.

(2) Изјаве бирача да подржавају изборну листу и списак тих бирача морају бити сложени по азбучном реду општине/града на чијој територији су изјаве овјерене, а у оквиру општине/града морају бити сложене по овлашћеном овјеритељу.

(3) Обрасце за подношење изборне листе прописује Комисија посебним актом и објављује их у року од пет дана од доношења одлуке о расписивању избора.

Прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу

Члан 24.

(1) Изборну листу својим потписима мора подржати најмање 1%, а не мање од 50 бирача уписаних у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира.

(2) За утврђивање најмањег броја потписа бирача потребног за подршку изборној листи, мјеродавно је рјешење министарства надлежног за вођење посебног бирачког списка о привременом закључењу посебног бирачког списка. Комисија на својој интернет страници благовремено објављује информацију о најмањем броју изјава бирача неопходном за подношење изборне листе кандидата за чланове свих националних савјета националних мањина који се бирају на непосредним изборима.

(3) Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача.

(4) Овјерена изјава бирача да подржава изборну листу пуноважна је и када су учињене омашке приликом попуњавања обрасца изјаве ако се са сигурношћу може утврдити којој изборној листи је дата подршка и да је изјаву овјерио надлежни орган.

(5) Забрањено је да се потписи подршке прикупљају од бирача на њиховом радном мјесту или да се бирач на било који начин изложи притиску да потписом подржи изборну листу.

(6) Комисија најкасније седам дана прије дана одржавања избора на интернет страници објављује за сваку проглашену изборну листу број овјерених изјава бирача који су својим потписом подржали ту изборну листу по јединицама локалне самоуправе, са подацима о томе колико је изјава у оквиру сваке јединице локалне самоуправе појединачно овјерио сваки од овлашћених овјеритеља (јавни билежник, општинска односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда).

Недостаци изборне листе

Члан 25.

(1) Када Комисија утврди да изборна листа није поднијета благовремено, донијеће рјешење о одбацивању изборне листе.

(2) Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који онемогућују проглашење изборне листе, донијеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се предлагачу изборне листе налаже да, најкасније у року од 48 часова од часа достављања закључка, отклони те недостатке. У закључку се предлагачу изборне листе указује на начин отклањања недостатака.

(3) Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке, односно ако утврди да недостаци нису отклоњени, или нису отклоњени у прописаном року, донијеће у наредних 48 часова рјешење о одбијању проглашења изборне листе.

Проглашење изборне листе

Члан 26.

(1) Комисија проглашава изборну листу предлагача одмах по пријему изборне листе и пратеће документације, а најкасније у року од 24 часа од пријема изборне листе.

(2) Рјешење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана Комисија доставља без одлагања предлагачу.

(3) Предлагач проглашене изборне листе може повући изборну листу најкасније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Обустављање поступка избора чланова националног савјета

Члан 27.

(1) Ако се за изборе за чланове одређеног националног савјета не пријави ниједна изборна листа, ако ниједна пријављена изборна листа не буде проглашена или ако број кандидата на проглашеним изборним листама буде мањи од броја чланова националног савјета који се бира, Комисија доноси рјешење о обустављању поступка избора чланова тог националног савјета.

(2) Када рјешење о обустављању поступка избора чланова националног савјета постане правноснажно, Комисија о њему обавјештава министарство надлежно за људска и мањинска права.

IV. ЗБИРНА ИЗБОРНА ЛИСТА

Члан 28.

(1) Збирна изборна листа за избор сваког националног савјета посебно, садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.

(2) Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редосљеду њиховог проглашавања.

(3) Комисија утврђује збирне изборне листе кандидата за чланове сваког националног савјета посебно и објављује их у „Службеном гласнику Републике Србије“, најкасније десет дана прије дана одржавања избора.

(4) Комисија неће утврдити збирну изборну листу ако број кандидата на проглашеним изборним листама буде мањи од броја чланова националног савјета који се бира.

V. БИРАЧКА МЈЕСТА

Надлежност за одређивање бирачких места

Члан 29.

(1) Комисија одређује и оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије“ бирачка мјеста на којима ће се гласати на изборима, најкасније 20 дана прије дана одржавања избора.

(2) Комисија одређује бирачка мјеста у сарадњи са општинским/градским органима управе, односно органима управе градских општина града Београда (у даљем тексту: општинске/градске управе).

Начин одређивања бирачких мјеста

Члан 30.

(1) Бирачко мјесто одређује се за гласање најмање 100, а највише 2.500 бирача.

(2) У изузетним случајевима, може се одредити бирачко мјесто и за гласање мање од 100 бирача, ако би, због просторне удаљености или неповољног географског положаја, бирачима гласање на другом бирачком мјесту било знатно отежано.

(3) Бирачко мјесто може да обухвати територију једне или више јединица локалне самоуправе, дио насељеног мјеста, једно насељено мјесто или више насељених мјеста.

(4) За свако бирачко мјесто одређује се: број бирачког мјеста, назив бирачког мјеста, адреса бирачког мјеста и подручје с којег гласају бирачи на том бирачком мјесту (општина, град, градска општина, улица, кућни број, село, заселак, насеље и сл.).

Објекти у којима се налазе бирачка мјеста

Члан 31.

(1) За бирачка мјеста се, по правилу, одређују просторије у јавној својини, а само изузетно и просторије у приватној својини.

(2) Предлог општинске/градске управе да бирачко мјесто буде у објекту у приватној својини мора бити образложен.

(3) Бирачко мјесто не може да буде у вјерском објекту, у објекту у власништву политичке странке или који користи политичка странка, као и објекту у власништву кандидата за члана националног савјета, или члана његове породице.

(4) Сви објекти у којима се налазе просторије одређене као бирачка мјеста, без обзира на то да ли су у јавној или приватној својини, док траје гласање сматрају се објектима у јавној употреби, у смислу закона који уређује кретање уз помоћ пса водича.

Површина просторије за гласање

Члан 32.

(1) Просторија која се одређује за бирачко мјесто са мање од 1.000 бирача треба да буде површине од најмање 30 метара квадратних.

(2) Просторија која се одређује за бирачко мјесто са 1.000 и више бирача треба да буде површине од најмање 50 метара квадратних.

Приступачност бирачких мјеста

Члан 33.

(1) Приликом одређивања бирачког мјеста, водиће се рачуна о томе да бирачко мјесто буде приступачно (физички и комуникацијски).

(2) Приступачност подразумијева да прилаз до објекта у којем је једно или више бирачких мјеста и пјешачки прелаз буду без препрека, да постоји паркинг мјесто за особе са инвалидитетом, да је улаз у објекат у равни са тротоаром или да постоји адекватан начин за савладавање препрека, да врата на објекту омогућавају несметани улаз, да је омогућено кретање у објекту у једном нивоу или да постоји могућност несметане вертикалне комуникације, као и да су обезбијеђене форме информација и комуникација са бирачима.

(3) За бирачка мјеста се, гдје год је то могуће, одређују просторије у приземљу/партеру објекта у којем се налази бирачко мјесто.

Уређивање бирачких мјеста

Члан 34.

(1) Радно тијело је дужно да у сарадњи са општинском/градском управом благовремено обезбиједи да просторија за гласање буде уређена на начин који је прописан законом, правилима о раду бирачких одбора и овим упутством и отворена за гласање.

(2) Просторија за гласање мора да буде уређена на начин који омогућује тајност гласања, у складу са правилима о раду бирачких одбора.

(3) Бирачко мјесто мора бити уређено тако да се омогући приступ и несметано кретање бирача који су особе са инвалидитетом.

(4) На бирачком мјесту и на 50 метара од бирачког мјеста забрањено је истицање симбола предлагача изборних листа и другог изборног пропагандног материјала.

(5) Бирачки одбор обезбиједиће лицима која надгледају, односно прате рад бирачког одбора (представницима предлагача проглашених изборних листа и посматрача) одговарајуће мјесто са кога могу да прате ток гласања и утврђивање резултата гласања.

VI. ПОСЕБНИ БИРАЧКИ СПИСКОВИ

Упис и промјене у посебном бирачком списку

Члан 35.

(1) Општинска/градска управа која је надлежна за ажурирање дијела посебног бирачког списка одређене националне мањине, врши упис бирача који нису уписани у посебан бирачки списак, као и промјену података у посебном бирачком списку, све до његовог закључења, односно најкасније 15 дана прије дана одржавања избора.

(2) Од закључења посебних бирачких спискова националних мањина (у даљем тексту: бирачки списак), па до 72 часа прије дана одржавања избора, упис бирача који нису уписани у бирачки списак и промјене у бирачком списку врши министарство надлежно за вођење бирачког списка.

Закључење бирачког списка и објављивање укупног броја бирача

Члан 36.

(1) Министарство надлежно за вођење бирачког списка рјешењем закључује бирачки списак 15 дана прије дана одржавања избора и у рјешењу утврђује укупан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким мјестима, и то укупно за свако бирачко мјесто и разврстано по националним мањинама.

(2) Рјешење о закључењу бирачког списка министарство надлежно за вођење бирачког списка објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ у року од 24 часа од његовог доношења и доставља га Комисији.

Достављање извода из бирачког списка

Члан 37.

Министарство надлежно за вођење бирачког списка саставља овјерене изводе из бирачког списка за свако бирачко мјесто и сваку националну мањину и доставља их Комисији у року од 48 часова од закључења бирачког списка.

Достава рјешења о накнадним промјенама у бирачком списку

Члан 38.

Министарство надлежно за вођење бирачког списка доставља Комисији сва рјешења на којима се заснивају промјене у бирачком списку, које је донијело од закључења бирачког списка до 72 часа прије дана одржавања избора.

Унос података из рјешења о накнадним промјенама у бирачком списку

Члан 39.

(1) Комисија, на основу рјешења министарства надлежног за вођење бирачког списка на којима се заснивају промјене у бирачком списку, уноси измјене у изводе из бирачког списка, узимајући у обзир само она рјешења која је примила најмање 48 часова прије дана одржавања избора.

(2) Упис промјена у извод из бирачког списка уноси се према подацима из рјешења на којима се заснивају промјене у бирачком списку, почев од редног броја 1, на крају извода из бирачког списка, на посебној страни, под називом: „Накнадне промјене”.

Утврђивање и објављивање коначног броја бирача

Члан 40.

Комисија, одмах након уноса промена из члана 38. овог упутства, утврђује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ коначан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким мјестима, и то укупан за свако бирачко мјесто и разврстан по националним мањинама.

ВИИ. ОБАВЈЕШТЕЊЕ О ДАНУ И ВРЕМЕНУ ОДРЖАВАЊА ИЗБОРА

Члан 41.

(1) Доставу обавјештења бирачима о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког мјеста на коме бирач гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка, врши општинска/градска управа.

(2) Доставка обавјештења из става 1. овог члана врши се најкасније пет дана прије дана одржавања избора.

ВИИИ. СТАНДАРДИ ЗА ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Штампање изборног материјала

Члан 42.

(1) Гласачки листићи и остали изборни материјал за спровођење избора штампају се у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“.

(2) Гласачки листићи за изборе штампају се на папиру заштићеном воденим жигом.

(3) Комисија одлуком утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа за провјеру исправности гласачке кутије и објављује је у "Службеном гласнику Републике Србије".

(4) Гласачки листићи и контролни лист за провјеру исправности гласачке кутије не могу бити исте боје.

Гласачки листићи

Члан 43.

(1) Број гласачких листића који се штампају мора да буде једнак броју бирача који су уписани у бирачки списак за сваку националну мањину чији се национални савјет бира.

(2) Комисија одлуком утврђује број гласачких листића који се штампа, као и број резервних гласачких листића.

(3) Број резервних гласачких листића за сваки национални савјет који се бира не може да буде већи од 0,5% од укупног броја бирача сваке националне мањине, нити мањи од 10, с тим да тај број може да буде и већи, у складу са коначним бројем бирача који утврди Комисија.

(4) Комисија одлуком утврђује облик и изглед гласачких листића, а саставни дио одлуке су и узорци гласачког листића.

Употреба језика и писама

Члан 44.

(1) Текст образаца за подношење изборне листе, текст збирне изборне листе, текст гласачког листића, текст обрасца записника о раду бирачког одбора и текст увјерења о избору за члана националног савјета националне мањине штампају се на српском језику и ћириличким писмом.

(2) Ако су језик и писмо националне мањине чији се национални савјет бира у службеној употреби у најмање једној јединици локалне самоуправе, текстови материјала из става 1. овог члана штампају се двојезично, односно и на језику и писму националне мањине, и то тако што се текст на језику и писму националне мањине штампа испод текста на српском језику и ћирилици, у истом облику и са истом величином слова.

Припрема за штампање гласачких листића

Члан 45.

(1) Након доношења одлуке о облику и изгледу гласачких листића, Комисија сачињава узорак гласачког листића који овјерава председник Комисије својим потписом и печатом Комисије.

(2) На основу овјереног узорка гласачког листића штампарија врши припрему за штампање гласачких листића.

(3) Први примјерци гласачких листића се на лицу мјеста уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде.

(4) Први одштампани гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде упоређује са овјереним узорком гласачког листића председник Комисије или лице које он за то овласти.

(5) Пошто утврди да је одштампани примјерак гласачког листића подударан са овјереним узорком, предсједник Комисије или лице које он за то овласти својим потписом одобрава да се штампа гласачки листић у утврђеном броју примјерака.

(6) Одмах пошто се заврши штампање, у присуству најмање три овлашћена члана, односно замјеника члана Комисије који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача уништавају се сви гласачки листићи који су технички вишак, као и сав материјал који је служио за припрему штампања гласачких листића, о чему се сачињава записник.

Надзор над штампањем

Члан 46.

(1) Штампање гласачких листића надзире Комисија.

(2) Комисија је дужна да омогући јавност штампања гласачких листића.

(3) Представници предлагача изборних листа и акредитовани представници домаћих и страних посматрача имају право да присуствују штампању, бројању и паковању гласачких листића и достављању гласачких листића Комисији, радним тијелима, односно бирачким одборима.

(4) Комисија је дужна да благовремено обавијести предлагаче изборних листа и домаће и стране посматраче о томе да њихови представници имају право да присуствују штампању, бројању, паковању и достављању гласачких листића, као и о томе гдје се одвијају и кад почињу те радње.

(5) Овлашћено лице предлагача изборне листе доставља Комисији у писменом облику обавјештење о лицима која ће присуствовати штампању, бројању и паковању гласачких листића, у којем се за свако то лице наводи име и презиме, број личне карте и број мобилног телефона.

(6) Представници предлагача изборних листа који присуствују предаји гласачких листића Комисији и примопредаји гласачких листића радним тијелима, односно бирачким одборима, морају да имају овлашћење за присуствовање наведеним радњама, које садржи име и презиме представника, број личне карте и број мобилног телефона.

(7) Јавно предузеће „Службени гласник“ је дужно да води евиденцију присуства представника предлагача изборних листа и домаћих и страних посматрача штампању, бројању и паковању гласачких листића.

Гласачка кутија и паравани за обезбјеђивање тајности гласања

Члан 47.

За гласање на изборима користе се гласачка кутија и паравани за обезбјеђивање тајности гласања израђени према Упутству о јединственим стандардима за изборни материјал („Службени гласник РС“, број 19/22).

Спреј за обиљежавање прста бирача

Члан 48.

Обиљежавање прста бирача као знак да је бирач гласао врши се спрејом од специјалног нерастворљивог УВ мастила, видљивог под посебном свјетлошћу УВ лампе.

IX. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА БИРАЧКИМ ОДБОРИМА ПРИЈЕ ГЛАСАЊА

Изборни материјал који обезбјеђује Комисија

Члан 49.

(1) Комисија за сваки бирачки одбор обезбјеђује сљедећи изборни материјал:

- 1) Збирну изборну листу кандидата за чланове сваког националног савјета који се бира на бирачком мјесту;
- 2) извод из бирачког списка за гласање на бирачком мјесту за сваки национални савјет који се бира на бирачком мјесту;
- 3) потребан број гласачких листића, који одговара броју бирача који су уписани у извод из тачке 2) овог става;
- 4) Контролни лист за провјеру исправности гласачке кутије;
- 5) образац Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за чланове сваког националног савјета који се бира на бирачком мјесту (у даљем тексту: записник о раду бирачког одбора), у шест примјерака;
- 6) образац Контролног формулара за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком мјесту;
- 7) образац Записника о посматрачима рада бирачког одбора;
- 8) Народну заставу Републике Србије;
- 9) обрасце потврда о изборном праву за гласање ван бирачког мјеста;
- 10) рјешење о образовању бирачког одбора;
- 11) идентификационе картице за чланове бирачких одбора;
- 12) образац евиденције о присуству чланова и замјеника чланова бирачког одбора на бирачком мјесту, у два примјерка;
- 13) списак представника предлагача изборних листа за надгледање рада бирачких одбора;
- 14) списак представника домаћих и страних посматрача акредитованих за праћење рада бирачких одбора;
- 15) ознаку бирачког мјеста, информативне постере за бираче, приручник и др;
- 16) гласачку кутију, ознаку гласачке кутије и двије наљепнице за печатење гласачке кутије;
- 17) параване за обезбјеђивање тајности гласања;
- 18) два спреја за обиљежавање прста бирача;
- 19) двије УВ лампе;

20) врећу за одлагање изборног материјала, сигурносне затворнице за печатење вреће и наљепницу за обиљежавање вреће;

21) коверте за паковање гласачких листића и наљепнице за печатење коверти.

(2) Уколико материјал из става 1. тачка 9) овог члана, који Комисија достави радном тијелу, не буде довољан, радно тијело га умножава у потребном броју примјерака.

(3) Материјал из става 1. тач. 13) и 14) овог члана, радно тијело умножава у потребан број примјерака.

Изборни материјал који обезбјеђују општинске/градске управе

Члан 50.

(1) Општинске/градске управе за сваки бирачки одбор благовремено обезбјеђују сљедећи материјал:

- 1) батерије за УВ лампе;
- 2) прибор за писање (оловке, маркер и др);
- 3) коверте за одлагање гласачких листића и потврда о изборном праву за гласање ван бирачког мјеста, после гласања;
- 4) остали материјал (маказе, селотејп, јемственик, лењир, папир за писање и др).

(2) Општинске/градске управе дужне су да благовремено обезбједе простор за безбједно чување изборног материјала.

Предаја изборног материјала преко радног тијела

Члан 51.

(1) Штампани изборни материјал координатор преузима од Јавног предузећа „Службени гласник“ и предаје радном тијелу најкасније четири дана прије дана одржавања избора.

(2) Изборни материјал из члана 49. овог упутства, координатор радном тијелу предаје у сједишту управног округа, а за град Београд у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“.

(3) О обављеној примопредаји из става 2. овог члана сачињава се записник у три примјерка на обрасцу који прописује Комисија.

(4) Радно тијело примљени материјал, заједно с материјалом из члана 50. овог упутства, који је обезбједила општинска/градска управа, предаје бирачким одборима у сједишту општине/града, најкасније 48 часова прије дана одржавања избора. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник у три примјерка на обрасцу који прописује Комисија.

(5) Након предаје изборног материјала бирачким одборима, изборни материјал се ставља у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова радног тијела и бирачког одбора печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из става 4. овог члана.

(6) Прије печења, врећа са изборним материјалом се обавезно обиљежава наљепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког мјеста.

(7) Врећа са изборним материјалом не смије се отворати прије него што се бирачки одбор на дан гласања окупи на бирачком мјесту.

Посебна правила за паковање и предају гласачких листића

Члан 52.

(1) Ако на одређеном бирачком мјесту гласа више од 100 бирача једне националне мањине, приликом примопредаје изборног материјала, гласачки листићи за избор чланова националног савјета те националне мањине треба да буду предати бирачком одбору тако што се прво у засебне коверте пакује по 100 гласачких листића а на крају у засебан коверат преостали гласачки листићи којих је мање од 100 (на примјер, ако је на бирачком мјесту уписано 436 бирача једне националне мањине, радно тијело у четири коверте ставља по 100 гласачких листића а потом преосталих 36 гласачких листића у пету коверту).

(2) У случају из става 1. овог члана, све коверте са гласачким листићима треба да буду затворене и запечаћене наљепницом која садржи назив националне мањине и на којој се уписује број гласачких листића у тој коверти и тако се стављају у врећу за одлагање изборног материјала.

(3) Радно тијело треба да бирачким одборима нагласи:

1) да се приликом припреме за почетак гласања на бирачком мјесту, за гласање бирача националне мањине са више од 100 бирача отвара само коверат са мање од 100 гласачких листића;

2) да се коверат са 100 гласачких листића не смије отворати док за гласање не буду искоришћени сви гласачки листићи из прве отворене коверте;

3) да се слjedeћи коверат са 100 гласачких листића отвара тек пошто буде искоришћено свих 100 гласачких листића из претходно отворене коверте са 100 гласачких листића;

4) да све коверте за које није било потребе да се отварају током спровођења гласања, морају да остану запечаћене и тако буду предате радном тијелу након гласања.

(4) Коверте за паковање гласачких листића и наљепнице за печење коверата обезбјеђује Комисија и радним тијелима доставља уз материјал из члана 49. овог упутства.

Х. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА КОМИСИЈИ ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Предаја изборног материјала преко радног тијела

Члан 53.

(1) Пошто утврди резултате гласања на бирачком мјесту, бирачки одбор без одлагања предаје радном тијелу у згради општине/града, слjedeћи изборни материјал:

1) први примјерак записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на изборима за чланове сваког националног савјета који су бирани на бирачком мјесту,

2) образац записника о посматрачима рада бирачког одбора;

3) извод из бирачког списка по којима се гласало на бирачком мјесту на изборима за чланове сваког националног савјета;

4) коверат у којем је Контролни лист за провјеру исправности гласачке кутије запечаћен наљепницом;

5) коверат у које су стављени неупотријебљени гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савјета који је биран на бирачком мјесту посебно запечаћене наљепницом;

6) коверат у које су стављени неважећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савјета који је биран на бирачком мјесту посебно запечаћене наљепницом;

7) коверат у које су стављени важећи гласачки листићи за гласање на изборима за чланове сваког националног савјета који је биран на бирачком мјесту посебно запечаћене наљепницом;

8) коверат у које су стављене потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког мјеста за гласање на изборима за чланове сваког националног савјета посебно запечаћене наљепницом;

9) сигурносну затворницу која је коришћена за печатење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између радног тијела и бирачког одбора прије гласања;

10) један примјерак евиденције о присуству чланова бирачког одбора на бирачком мјесту.

(2) Изборни материјал предаје предсједник бирачког одбора или његов замјеник, а примопредаји могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

(3) О примопредаји из става 1. овог члана саставља се записник у четири примјерка, на обрасцу који прописује Комисија.

(4) Приликом примопредаје из става 1. овог члана, бирачки одбор предаје општинској/градској управи преостали материјал (гласачку кутију, спрејове за обиљежавање прста бирача, параване за гласање, УВ лампе, идентификационе картице чланова бирачког одбора, прибор за писање и др) и други примјерак евиденције о присуству чланова бирачког одбора на бирачком мјесту.

Поступање са материјалом предатим радном тијелу и општинској/градској управи

Члан 54.

(1) Пошто бирачки одбор преда изборни материјал радном тијелу и општинској градској управи, материјал из члана 53. став 1. тач. 4)-7) и тачке 9) ставља се у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова радног тијела и чланова бирачког одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из члана 53. став 3. овог упутства.

(2) Прије печатења, врећа се обавезно обиљежава наљепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког мјеста. Запечаћена

врећа се може отворити само на основу одлуке Комисије, осим у случају из члана 55. став 5. овог упутства.

(3) Записник о раду бирачког одбора, записник о посматрачима рада бирачког одбора, извод из бирачког списка и коверат са потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког мјеста не стављају се у врећу са осталим изборним материјалом, већ их радно тијело пакује одвојено од осталог изборног материјала и тако одвојено предаје координатору.

Члан 55.

(1) Пошто преузме изборни материјал од свих бирачких одбора, радно тијело тај материјал одмах предаје координатору у сједишту управног округа.

(2) Радна тијела за град Београд изборни материјал преузет од свих бирачких одбора, координатору предају у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

(3) Уз изборни материјал преузет од бирачког одбора, радно тијело координатору предаје и један примјерак записника о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тијела, као и један примјерак евиденција о присуству чланова бирачког одбора на бирачком мјесту.

(4) О примопредаји из ст. 1. и 2. овог члана саставља се записник у три примјерка, на обрасцу који прописује Комисија.

(5) Координатор је овлашћен да провјери садржај запечаћене вреће са изборним материјалом коју је примио од радног тијела, у присуству радног тијела.

(6) Пошто изврши провјеру из става 5. овог члана, координатор, у присуству радног тијела, врећу са изборним материјалом печати новом сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји из става 4. овог члана. Запечаћена врећа се може поново отворити само на основу одлуке Комисије.

XI. УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 56.

(1) Приликом примопредаје изборног материјала након гласања представници бирачког одбора и радног тијела дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора и констатују евентуалне грешке у попуњавању записника, и о томе сачине извјештај.

(2) Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извјештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

Поступање са лаким грешкама

Члан 57.

(1) Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), Комисија на основу

извјештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси рјешење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

(2) Лаке грешке су:

1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забиљежен или је погрешно забиљежен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора није забиљежен број бирача који су гласали, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора забиљежен број бирача који су гласали већи од броја уписаних бирача у извод из бирачког списка, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

4) ако у записнику о раду бирачког одбора није забиљежен укупан број гласачких листића у гласачкој кутији, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забиљежен број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Поступање са тешким грешкама

Члан 58.

(1) Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје грубе логичко-рачунске грешке (тешке грешке), представници бирачког одбора и радног тијела дужни су да приликом контроле записника о раду бирачког одбора изврше и увид у изборни материјал.

(2) Комисија на основу извјештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси рјешење о исправљању записника о раду бирачког одбора, рјешење којим констатује да се на одређеном бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања или рјешење којим поништава гласање на бирачком мјесту по службеној дужности.

(3) Тешке грешке су нарочито:

1) ако је у записнику о раду бирачког одбора број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа није једнак броју важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја важећих гласачких листића једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора збир броја неважећих гласачких листића и бројева гласова које је појединачно добила свака изборна листа већи од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

4) ако број важећих гласачких листића који је забиљежен у записнику о раду бирачког одбора није једнак збиру броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа, а збир броја неважећих гласачких

листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забиљежен број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

6) ако број неважећих гласачких листића који је забиљежен у записнику о раду бирачког одбора није једнак разлици броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији и броја важећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком мјесту

Члан 59.

Комисија по службеној дужности доноси рјешење којим констатује да се на одређеном бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања:

1) ако гласање на том бирачком мјесту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено;

2) ако не добије записник о раду бирачког одбора;

3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора;

4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у цјелокупни изборни материјал са бирачког мјеста.

Поништавање гласања на бирачком мјесту по службеној дужности

Члан 60.

Комисија по службеној дужности доноси рјешење којим поништава гласање на бирачком мјесту ако утврди:

1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали;

2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка;

3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора;

4) да је збир броја неупотријебљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Понављање гласања

Члан 61.

(1) Гласање на бирачком мјесту се понавља ако је констатовано да се на том бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања или ако је гласање на том бирачком мјесту поништено.

(2) Рјешење о спровођењу поновног гласања на бирачком мјесту Комисија доноси у року од три дана од дана када је на интернет страници објављено рјешење којим је констатовано да се на том бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања, односно рјешење којим је гласање на том бирачком мјесту поништено.

(3) Ако је против рјешења којим је констатовано да се на бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања, односно рјешења којим је гласање на бирачком мјесту поништено поднијето правно средство, рок за доношење рјешења о спровођењу поновног гласања на том бирачком мјесту рачуна се од дана када је Комисији достављена одлука по правном средству.

(4) Поновно гласање спроводи се у року од десет дана од дана доношења рјешења о спровођењу поновног гласања.

(5) Комисија именује нови бирачки одбор за спровођење поновног гласања.

Резултати избора

Члан 62.

(1) Извјештај са укупним резултатима избора за сваки национални савјет Комисија утврђује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

(2) Ако је поднијето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком мјесту и ако је поднијето правно средство против рјешења којим се констатује да се на бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања, односно рјешења којим се поништава гласање на бирачком мјесту, рок за утврђивање и објављивање извјештаја са укупним резултатима избора рачуна се од дана када су Комисији достављене одлуке о свим поднијетим правним средствима.

(3) Ако се на појединим бирачким мјестима спроводи поновно гласање, рок за утврђивање и објављивање извјештаја са укупним резултатима избора рачуна се од затварања бирачког мјеста на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су Комисији достављене одлуке о свим евентуално поднијетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

(4) Републичка изборна комисија на сједници утврђује прелиминарне резултате избора за сва бирачка мјеста која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких мјеста.

(5) Комисија на својој интернет страници објављује резултате гласања за сваки национални савјет по бирачким мјестима.

Објављивање записника о раду бирачких одбора

Члан 63.

(1) Комисија на интернет страници објављује све записнике о раду бирачког одбора.

(2) Ако је исправљена грешка у попуњавању записника о раду бирачког одбора, објављује се и рјешење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

(3) Ако је Комисија донијела рјешење којим констатује да се на одређеном бирачком мјесту не могу утврдити резултати гласања или рјешење којим поништава гласање на бирачком мјесту, на интернет страници се уз записник о раду бирачког одбора објављује и то рјешење.

Статистичка обрада података

Члан 64.

(1) Статистичку обраду података при спровођењу избора обавља републичка организација надлежна за послове статистике, на основу записника о раду бирачких одбора.

(2) Статистичка обрада података врши се приликом примопредаје изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тијела и у сједишту Комисије.

(3) Републичка организација надлежна за послове статистике одређује лице које ће, по завршетку гласања, присуствовати примопредаји изборног материјала између бирачких одбора и радних тијела, извршити логичко-рачунску контролу података у записницима о раду бирачких одбора, учествовати у контроли записника о раду бирачког одбора и унијети резултате гласања из записника о раду бирачких одбора који не садрже формалне недостатке у базу резултата избора.

(4) Предлагач проглашене изборне листе може Комисији пријавити лице које има право да присуствује статистичкој обради података у Комисији и приликом примопредаје изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тијела.

(5) Одмах пошто се статистички обраде, подаци о резултатима гласања на бирачким мјестима се објављују на интернет страници Комисије, почев од података са првог обрађеног бирачког мјеста, закључно са објављивањем укупних резултата избора.

XII. НАДГЛЕДАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РАДА ОРГАНА И ТИЈЕЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Представници предлагача проглашених изборних листа

Члан 65.

(1) Рад органа и тијела за спровођење избора могу надгледати представници предлагача проглашених изборних листа.

(2) Сједници Комисије, састанку радне групе или састанку радног тијела може да присуствује само један представник предлагача проглашене изборне листе.

(3) Представник предлагача изборне листе може да надгледа рад свих бирачких одбора на територији општине/града/градске општине града Београда за коју је пријављен, с тим да на једном бирачком мјесту не могу истовремено присуствовати два представника истог предлагача изборне листе.

(4) За надгледање рада органа за спровођење избора предлагач изборне листе може да овласти пунољетног држављанина Републике Србије који није кандидат за члана националног савјета или члан органа и тијела ангажованих на спровођењу избора.

(5) Представници предлагача проглашене изборне листе могу да надгледају рад само оних бирачких одбора који спроводе изборе за чланове националног савјета на којима учествује предлагач проглашене изборне листе.

(6) О својим представницима овлашћеним за надгледање рада Комисије, предлагач проглашене изборне листе обавјештава Комисију најкасније пет дана прије дана одржавања избора, на обрасцу који прописује Комисија.

(7) О својим представницима овлашћеним за надгледање рада радних тијела и бирачких одбора по општинама/градовима/градским општинама града Београда, предлагач проглашене изборне листе обавјештава Комисију најкасније десет дана прије дана одржавања избора, на обрасцу који прописује Комисија.

(8) Представницима предлагача изборне листе овлашћеним за надгледање рада органа за спровођење избора Комисија издаје одговарајуће акредитације у које се уписују неопходни подаци наведени у обавјештењу Комисији о представницима предлагача изборне листе.

(9) Благовремено примљена обавјештења из става 7. овог члана, Комисија доставља бирачким одборима, преко радних тијела.

(10) Комисија посебним актом прописује образац списка овлашћених лица за надгледање рада органа и тијела за спровођење избора.

(11) Трошкове надгледања рада органа за спровођење избора сnose предлагачи проглашених изборних листа чији представници надгледају рад органа за спровођење избора.

Домаћи и страни посматрачи

Члан 66.

(1) На пријављивање домаћих и страних посматрача рада органа и тијела за спровођење избора сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује избор народних посланика о посматрању рада органа за спровођење избора.

(2) Комисија посебним актом прописује обрасце за подношење пријава за посматрање рада органа и тијела за спровођење избора.

Положај представника предлагача изборних листа и посматрача

Члан 67.

На положај представника предлагача изборних листа и посматрача сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује избор народних посланика о посматрању рада органа за спровођење избора.

XIII. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Члан 68.

На заштиту изборног права сходно се примјењују одредбе о заштити изборног права закона којим се уређује избор народних посланика,

с тим што се захтјев за поништавање гласања на бирачком мјесту подноси Комисији.

XIV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Обрасце за спровођење изборних радњи Комисија прописује у року од пет дана од дана доношења одлуке о расписивању избора.

Члан 70.

Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство за спровођење непосредних избора за чланове националних савјета националних мањина („Службени гласник РС“, број 57/18 – пречишћен текст).

Члан 71.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број 013-1894/22

У Београду, 5. септембра 2022. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЈЕДНИК

Владимир Димитријевић